

Přílohy

Příloha č. 1: Výstupy moderátorů v celkovém čase zpravodajství v dopoledním bloku na ČT24

Den	Pondělí 24.5.2010	Úterý 25.5.2010	Středa 26.5.2010	Čtvrtek 27.5.2010	Pátek 28.5.2010
Počet moderátorů	2	2	2	2	2
Celková doba zpravodajství	38 minut	39 minut	36 minut	33 minut	33 minut
Celková doba výstupu moderátora	13 minut	15 minut a 30 vteřin	13 minut a 25 vteřin	15 minut a 20 vteřin	15 minut

Příloha č. 2: Množství verbálních chyb u moderátorů zpravodajství v dopoledním bloku na ČT24

Pondělí 24.5.2010	Úterý 25.5.2010	Středa 26.5.2010	Čtvrtek 27.5.2010	Pátek 28.5.2010
5	8	4	6	7

Příloha č. 3: Mimika u moderátorů zpravodajství v dopoledním bloku na ČT24

		Pondělí 24.5.2010	Úterý 25.5.2010	Středa 26.5.2010	Čtvrtek 27.5.2010	Pátek 28.5.2010
Emoce	štěstí	ano	ano	ano	ano	ano
	překvapení	ano	ano	ne	ano	ne
	strach	ano	ano	ano	ano	ano
	smutek	ano	ano	ano	ano	ano
	hněv	ne	ano	ne	ne	ano
	znechucení	ano	ano	ne	ano	ano
	zájem	ano	ano	ano	ano	ano
Interakce s divákem	pokrčení rtů	3	4	3	2	6
	pozvednutí obočí	22	18	24	26	24
	pokrčení obočí	5	3	7	4	6
	úsměv	25	24	28	19	21

Příloha č. 4: Gesta u moderátorů zpravodajství v dopoledním bloku na ČT24

	Pondělí 24.5.2010	Úterý 25.5.2010	Středa 26.5.2010	Čtvrtek 27.5.2010	Pátek 28.5.2010
Symboly	0	0	0	0	0
Ilustrátory	8	4	6	5	5
Regulátory	12	13	16	11	16
Adaptéry	4	2	6	4	6

Příloha číslo 4: Marcela Augustová

Co by měl splňovat moderátor zpravodajství?

Tak asi musí mít druh talentu pro moderování, který je úplně odlišný od talentu hereckého. Dost z nás kolegyně se snažilo se být herečkami a žádná se neprosadila. Herci si myslí, že je automatické, že budou dobře moderovat, ale jsou to dvě odlišné profese. Takže nějaká míra nadání je potřeba. Nelze si myslet, že se člověk naučí moderovat na žurnalistice, stejně jako se tam nenaučí psát. Jinak by moderátor měl být precizní, důsledný, měl by zvládat stres, protože ten tam často je, měl by si sám pro sebe umět odpověd' na otázku, proč tu kterou věc divákům říká. Protože když o tom sám není přesvědčený, tak to těžko může přesvědčivě tlumočit. A měl by mluvit nastrojeně a tak, jak je to co nejbliž běžné řeči. Důležitá věc je, že

moderátor musí sám být natolik informačně vybavený, aby v případě, že cokoliv při živém vysílání selže, byl schopný to divákovi, byť improvizovaně, přetlumočit. Musí sám o té věci strašně moc vědět. Když tohle informační zázemí nemá, je to na projevu vidět

Jsou nějaké požadavky, které jsou na ČT24 speciální oproti soukromým televizím?

My oproti konkurenci razíme trend, že jsme všichni novináři, toho času moderující. Není prvoplánové to, jak člověk vypadá, ale je kladen důraz na novinářskou a reportérskou zkušenost.

..

Jakou váhu přikládáte u moderátora neverbální komunikaci?

Já si myslím, že by z mimoslovní komunikace neměl příliš vysvítat, co si člověk o tématu myslí. Nemělo by to na diváka působit jako nejsilnější moment. Když samozřejmě někdy čteme věci, které jsou jako z Absurdistanu, tak tam nějaký náznak osobního hodnocení být může. Ale mělo by to být upozaděné.

Trénujete nějak neverbální komunikaci?

„Byla tady paní, která nás školila. Já se tomu ale nepodrobuji. To školení podle mě přílišný efekt nemělo. Pokud člověk dělá nějaké nevhodné gesto, je třeba, aby se ho odnaučil. Jinak ale těmto věcem nechávám volný průběh, tak jak vysílání plyne. Rozhodně si to nechystám, nepřipravuji.“

Měli by mít jinou míru neverbální komunikace než moderátoři na soukromých stanicích?

Pokud tam není něco nevhodného v mimoslovní komunikaci, tak já bych se jí nebránila. Já jsem ráda, že teď jsme začali chodit, je to přirozená věc. Nevidím důvod, proč by se serióznost měla dodávat absencí neverbální komunikace. Non-verbální komunikace neubírá zpravodajství na serióznosti.

Jak vnímáte rozdíl mezi konferencierem, moderátorem a reportérem?

Moderátor zpravodajství oproti konferencierovi musí být víc ve věci. Konferencierovi stačí vládnout jazykem, pohotovost, ale není pro něj důležité vědět, co přesně do nejmenších nuancí se děje. Ve zpravodajství je potřeba kontinuální po-

vědomí o dění v zemi a ve světě. Mezi reportérem a moderátorem už takový rozdíl není. Reportér si může dovolit být živější než ve studio, ale v zásadě je to podobné. To už říkal Ota Černý (*šéfredaktor sportovní redakce ČT, pozn. autora*), že my jsme prodavači zboží, což je reportáž od konkrétního autora. Studia musí být napsaná zajímavě, aby si divák řekl: „Jo, stojí mi za to se na tu reportáž koukat.“ Ale řekla bych, že v dobrý obsah se prodává sám.

Jak moc komunikujete s reportérem, jak se reportér podílí na psaní studia?

Většinou to píše reportér, protože o věci ví nejvíc. Velmi často to ale spolu při přípravě doladujeme a dohadujeme se o slovech. Někdy se stává i to, že se domluvíme po telefonu a moderátor si to napíše sám. Tak v 7 případech z 10 je mám autora reportáže nástřel. Jen když je stres, nestandardní situace, tak si to píšu sama.

Jaké byly začátky vysílání ČT24?

„Když si na to vzpomenu, tak to bylo hrozně náročné v tom, že jsme začínali zprávami v 12:00, které jsou relativně dlouhé a vznikaly na poslední chvíli, protože ta hodina je brzká. Kolikrát šel moderátor do studia a neměl všechno hotové – musel spoléhat, že mu tam editor něco dopíše. Mně se i zdálo, že to nemůžeme v té fázi přípravy rozjet. Byly to docela nervy. Pak jsme se to naučili. Změna strašná to byla v tom, že bylo najednou potřeba hrozně nových lidí, to je požirač pracovních sil. Přišli lidé velmi mladí a celý ten tým se to kontinuální vysílání musel naučit zvládnout. Když to vidím dneska, tak to běží jako na drátkách. Ty začátky ty byly kolikrát svízelné. Mě na tom bavilo, že to byla změna, nový impuls – seznámila jsem se spoustou nových lidí a bylo to prostě zábavné. Někdy o půl jedné jste vylezl ze studia a říkal si: „Zaplat’ Pánbůh, že to mám za sebou.“ Ale celkově to hodnotím tak, že mě to bavilo.“

Převládá v českém zpravodajství snaha o sledovanost nad snahou o podávání kvalitních informací?

To máte se sledovaností a s veřejnoprávností jako s Yettim. Všichni o něm mluví a nikdo ho nikdy neviděl. Ale já pořád si myslím, že u veřejnoprávního zpravodajství by sledovanost neměla být to nejzásadnější hledisko. Jsou témata,

kteřá jiná televize než veřejnoprávní nenabídne. A nemusí zrovna patřit k těm úplně nejsledovanějším, můžou to být spíš minoritní věci. Je naše povinnost se je snažit divákovi zprostředkovat. Pro mě osobně není sledovanost to hlavní u veřejnoprávního zpravodajství.

Příloha číslo 5: Jitka Sluková

Čím se liší práce moderátora v kontinuálním vysílání od práce moderátora velké zpravodajské relace?

Teoreticky se to v ničem neliší. Při kontinuálním zpravodajství je to ale pestřejší, jednou je to studio a reportáž, jindy jenom čtená. Je to tedy víc práce pro moderátora, jinak se to ale neliší v ničem. Spíš se liší práce moderátora na jednotlivých pořadech v rámci ČT24 – práce na Událostech v regionech je jiná, než práce na kontinuálním vysílání. Příprava na Události v regionech je stejná jako příprava třeba na Události. V kontinuálním vysílání je té práce víc, je tam víc stresu, širší záběr.

Jak zvládáte být o tématech, která prezentujete, informovaná?

To musíte pořád sledovat události, i když jedete v autě tak si nemůžete pustit písničky, musíte pořád sledovat dění. Neustále mám zapnuté všechny agentury a zpravodajské servery. U sebe mám k dispozici editora, který se mnou všechno konzultuje a všechno kontroluje. Ze zahraničí jsou naše znalosti povrchní, tomu rozumět nemůžeme, ale základní věci znát musíme. My už když přijímáme lidi do zpravodajské směny, tak musejí mít všeobecný přehled a ty testy jsou náročné. Já používám obyčejné zpravodajské řemeslo. Na tu reportáž se podívám a hledám v tom souvislosti. Říkám: „Tohle sedí, to je v pořádku, ale proč tam není tahle informace?“ a ten zahraničář mi ji doplní. Na to já vůbec nemám čas.

Jak moc se musíte spolehnout při tvorbě zpráv na moderátora? Vidíte vždy reportáž před vysíláním?

Ještě než jde reportér ráno točit reportáž, už ode mě nebo svého nadřízeného ví, co všechno nesmí opomenout. Ale pak jsou akce, které se připravit nedají. Tam pak spoléháme na reportéra. Při kontinuálním vysílání musím důvěřovat je-

ho informacím, spolehnout se na naši zpravodajskou službu a na editora. Tam vůbec nemám prostor, abych informace z reportáže ověřovala.

Jak dlouho trvá vaše směna?

My jsme na denním bloku dva zpravodajci. Já mám jinou službu než můj kolega ze směny Jiří Petrovič, ten začíná v půl jedenácté zprávy a dělá je každou půlhodinu, prolíná se Studiem ČT24. Já naproti tomu přicházím a mám zprávy v poledne, ty jsou dlouhé. Pak stejně dlouhé zprávy mám ve čtyři hodiny. Jiří Petrovič musí víc komunikovat s moderátorem studia, navazují na sebe. U mě je to jiné, já mám spíš ucelené, větší zprávy.

Jak moc je komunikace mezi moderátorem zpráv a moderátorem Studia ČT24 improvizovaná?

„Ta komunikace je naprosto improvizovaná, účastníci musí být do problematiky dobře zasvěceni. Dokonce zpravodajec sedí ve studiu, ani neodchází a poslouchá, co říká moderátor Studia 24. Na to pak třeba i reaguje ve svých krátkých zprávách, podívá se bodový scénář a může navázat na reportáž, která běžela ve studiu. Opravdu tam není čas si něco připravit, ti dva se pouze domluví třeba na pořadí příspěvků, což pak použijí při předání slova, kdy řeknou například: „A jak vím, ty teď začínáš rozhovorem s novým ředitelem Českých drah, tak o čem budete mluvit?“ Takže je to opravdu velká improvizace, ale improvizace zasvěcených a velmi informovaných lidí.“

Ve své práci jsem dospěl k tomu, že role moderátora se vlivem kontinuálního vysílání posunula spíše k úkolům jakéhosi dispečera, že se televize podobá rádiu. Souhlasíte s tím?

„Souhlasím s tím, že kontinuální vysílání přibližuje televizi rádiu, zvláště při nečekaných událostech. Moderátor, který jde ráno do práce a neví, že se něco takového stane, nemůže fungovat jako informátor diváka, a proto je jeho úkolem spíše pomáhat mu zorientovat se v dění.“

Projevuje se na vaší práci nějak únava?

Únava není vidět ve studiu, ale projeví se v přípravě před tím studiem. Když mám tolik zpráv za sebou, snažím se, aby každé to studio bylo jiné. Ale když

už je pátek v noci, člověk je tu celý den, popáté za sebou, tak pak už prostě není síla to studio po sobě po šesté předělávat. Jinak se ale únava projevit nesmí, ani když třeba prožíváte nějakou osobní tragédii. Několikrát jsem to zažila a nikdy to nikdo nepoznal. Jinak by to bylo na odchod z televize. My padáme po vysílání, když vylezeme ze studia, tak tam se někdy stane, že člověk téměř zkolabuje. Ve studiu se mi stalo, že mi kvůli únavě a klimatizaci odešel hlas, nebyla jsem schopna doříct větu. Jinak se ale na mě únava nikdy neprojevila.

Jakou váhu přisuzujete v projevu moderátora neverbální komunikaci?

Velkou. Já sama se hodně sleduji, některé chyby si pak uvědomím. To, co teď dělám, mě dovedlo do různých fyzických poloh, moderovala jsem ve stoje, všedě, takže jsem se musela naučit kontrolovat. Navíc nikdy divák neví, jaký je to stres, v uchu máte sluchátko s režisérem, on vám něco říká a vy v tu dobu pokládáte otázku. V tu chvíli je to vypjaté, nezkazit nějaké gesto. Já navíc hodně mrkám, když se snažím vnímat, soustředit se, tak mrkám. Dřív byla nějaká gestikulace nežadoucí, dnes nás nechávají přirozeně a někde dokonce gesta vyžadují.

Je v současném zpravodajství důležitější forma (sledovanost) nebo kvalitní obsah zpravodajství?

Měl by to být ruku v ruce. Záleží na tom, v čem spočívá atraktivita zprávy. Pro mě je to v tom, aby zpráva byla srozumitelná. Česká televize dřív nedávala důraz na sledovanost a šlo hlavně o to, aby zprávy byly širokospektrální, ověřené. A možná tím, že sledovanost nebyla tak podstatná, možná proto ČT trochu zaspala a byla konzervativnější. Mně se líbí, když jde informace a forma ruku v ruce, když to není umělé. Pro mě je nesmyslné, když zprávy moderuje modelka. Vždy by to podle mě měl být zkušený novinář, který umí mluvit a dobře vypadat.

Příloha č. 7: Bohumil Klepetko

Jaká byla atmosféra před zahájením vysílání ČT 24?

Bylo to hodně nervózní, nikdo nevěděl, jestli to bude úspěšný projekt, jestli se vůbec v Česku takový projekt může uchytit. Dnes už je to zakotvený kanál, o kterém nikdo nepochybuje, tehdy jsem ale ani já sám nevěděl, co od toho očekávat.

Jaké byly úplné začátky vysílání?

Bylo to hodně chaotické, pracovali jsem v provizorních podmínkách. Newsromm jsme měli ve sklepě. Největší změnou bylo, že na všechny najednou byly kladeny mnohem vyšší nároky a oni se jim museli přizpůsobit.

S příchodem kontinuálního vysílání byla posílena role editora a zpravodajské směny. Byl to složitý proces?

Tak zpravodajská směna už existovala předtím, s kontinuálním vysíláním na ni ale byly kladeny větší nároky. Každý z těch lidí musí být připraven, že může být kdykoliv živě na obrazovce. V minulosti byly živé vstupy spíš raritou pro pár vyvolených, dnes je to běžná součást práce reportéra. A ty zvýšené nároky samozřejmě pocítili i editoři, protože moderátoři mají na všechno méně času a musí proto spoléhat právě na editory.

Co dělá s moderátorem únava, ovlivní hodně práci?

Člověk si občas ani nestihá dojít a záchod, trpí hlavně ty lidské věci. Jinak se ale musí vydržet bolest hlavy, špatná nálada – všechno. Co se týče nepřepisování studií kvůli únavě - Člověk si občas nestihá ani odejít na záchod, ty lidské věci trpí. Jinak se ale musí překonat bolení hlavy, všechno.

Pokud se únava neprojevuje před kamerou, projevuje se nějak v přípravě na vysílání? Třeba opakováním studií před reportážemi?

Co se týče nepřepisování studiových uvedení – to je vždycky otázka. Jeden úhel pohledu je ten, že je potřeba stále přepisovat studio, aby se moderátor neopakoval. Tento trend serazil se začátkem kontinuálního vysílání. V současnosti ale převládá druhý pohled, který říká, že když jednou bylo napsáno studio pro danou reportáž, bylo psáno s tím, aby bylo optimální. Porot každé další měnění studia tuto optimálnost snižuje a tím ubírá na kvalitě celého zpravodajství. Podle mě je lepší mít stále stejné, kvalitní studio, než ho účelově každou půlhodinu měnit.

Jak se vám líbí současný tým moderátorů kontinuálního vysílání na ČT24?

Ten tým už je teď na sebe zvyklý, lidé se naučili být pořád před kamerou. Co je zajímavé je věk – považuji za české specifikum, že jsou u nás moderátoři velmi často mladí. Je to dáno historicky, naše generace dostala velkou šanci

v médiích po roce 1989. V zahraničí jsou moderátoři mnohem starší, zkušenost se tam cení, moderátoři si někdy dokonce přibarvují šediny. Tady to tak nefunguje a možná to může být občas problém pro starší diváky, kteří moderátorům nemusí důvěřovat, říkají si: „Co ty mi floutku budeš povídat!“

Jaký je rozdíl mezi moderováním kontinuálního vysílání a večerní zpravodajské relace?

Rozdíl je v tom, že moderátoři Událostí jsou trochu odtrženi od zbytku redakce. Ta celý den pracuje na zprávách a pak má možná pocit, že moderátor Událostí si to jen přečte. Nemyslím si ale, že by moderátoři Událostí byli méně informovaní o dění. O něco méně možná ano, ale to je dáno logicky tím, že lidé na ČT24 jsou pořád v práci a dění celý den sledují.

Vladimír Mlynář psal v roce 1995, že v českém televizním zpravodajství převládá forma nad obsahem. Je to tak na ČT i v současnosti?

„V roce 1995 bych s Mlynářem a jeho tvrzením zcela jistě nesouhlasil. Tehdy se Česká televize ve zpravodajství soustředila čistě na obsah a naopak jí bylo vyčítáno, že se nestará o lepší formu. V současnosti už je ale situace trochu jiná. Vždycky se mluví o vylepšování obsahu, ale často všechny vylepšení končí u nové formy. To je podle mě špatně, ale děje se to, příklon k infotainmentu je zřejmý.“